

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

**pentru modificarea Legii nr. 315 din 23 decembrie 2016
privind prestațiile sociale pentru copii**

Art. I. - Legea nr. 315 din 23 decembrie 2016 privind prestațiile sociale pentru copii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 19-23, art. 56) se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3, se exclude noțiunea „*valoare monetară a coșului minim de bunuri necesare la nașterea copilului*”.

2. La articolul 5, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Indemnizația unică la nașterea copilului se stabilește în următoarele cuantumuri:

a) indemnizația unică la nașterea primului copil – în mărime de 1,5 salarii medii lunare pe economie, calculat pentru anul precedent nașterii copilului;

b) indemnizația unică la nașterea celui de al doilea copil – în mărime de 2 salarii medii lunare pe economie, calculat pentru anul precedent nașterii copilului;

c) indemnizația unică la nașterea fiecărui copil următor – în mărime de 3 salarii medii lunare pe economie, calculate pentru anul precedent nașterii copilului.”.

Art. II - Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 315 din 23 decembrie 2016
privind prestațiile sociale pentru copii

I. Condițiile care au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite

Pentru ca orice copil, pe parcursul copilăriei sale să se simtă ocrotit, comod și liniștit, bucurându-se spre binele său și al societății, Adunarea Generală a Națiunilor Unite, la 20 noiembrie 1959, a adoptat *Declarația drepturilor copilului*.

Ulterior, la 20 noiembrie 1989, membrii Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, *fiind convinși* că familia este unitatea fundamentală a societății și că copiii trebuie să beneficieze de protecția și asistența de care au nevoie pentru a putea să joace rolul lor deplin în societate; *recunoscând* că, pentru deplina și armonioasă dezvoltare a personalității sale, copilul trebuie să crească într-un mediu familial, într-o atmosferă de fericire, dragoste și înțelegere, au adoptat *Convenția internațională cu privire la drepturile copilului*, care a fost ratificată de Republica Moldova și a intrat în vigoare la 25 februarie 1993.

În conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova, statul trebuie să faciliteze, prin măsuri economice și prin alte măsuri, formarea familiei, să ocrotească maternitatea, copiii și tinerii. De asemenea, statul este obligat să acorde ajutor și ocrotire specială mamei și copilului, să acorde alocații necesare pentru copii, să ia măsurile necesare pentru ca fiecare cetățean să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure bunăstarea, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința etc.

Astfel, în scopul asigurării prevederilor constituționale privind asigurarea dreptului la ajutor, ocrotirea specială a copiilor și familiilor cu copii, precum și în vederea sporirii natalității în Republica Moldova, prin prezentul proiect de lege se propune ca cuantumul indemnizației unice la naștere copilului să fie condiționat de salariul mediu lunar pe economie, precum și diferențiat în dependență numărul copiilor născuți.

Astfel, beneficiarii indemnizației vor fi copiii persoanelor asigurate și neasigurate care domiciliază permanent pe teritoriul Republicii Moldova, iar cuantumul acesteia va fi: la nașterea primului copil – 1,5 salarii medii pe economie pentru anul precedent, pentru al doilea copil – două salarii medii pe economie pentru anul precedent, iar pentru al treilea și următorii copii – trei salarii medii pe economie pentru anul precedent.

II. Impactul proiectului asupra domeniului social

La 1 ianuarie 2016, numărul populației stabilite în Republica Moldova a constituit 3553,1 mii persoane, dintre care 685,5 mii persoane sau fiecare a cincea persoană era sub vârsta de 18 ani, dintre care 1511,1 mii (42,5%) – populația urbană și 2042,0 mii (57,5%) – cea rurală. Repartizarea populației după sexe se prezintă astfel: 51,9% (1844,0 mii persoane) – femei și 48,1% (1709,1 mii persoane) – bărbați, menținându-se, astfel, proporțiile anului precedent. Structura pe vârste a populației poartă amprenta caracteristică unui proces de îmbătrânire demografică, datorat în principal nivelului scăzut al natalității. Comparativ cu 1 ianuarie 2000, se remarcă reducerea ponderii copiilor (de 0–14 ani) de la 23,8% la 16,0% (-298,2 mii persoane) și creșterea ponderii celei vîrstnice (de 65 ani și peste) de la 9,4% la 10,7% (+39,3 mii persoane).

Rata natalității a constituit 10,9 născuți-vii la 1000 locuitori. Nivelul natalității în localitățile rurale (12,3‰) se menține mai înalt decît în localitățile urbane (9,0‰). Nivelul natalității extraconjugale rămîne a fi înalt, ponderea copiilor născuți în afara căsătoriei fiind de 22 la sută. În anul de referință, s-a înregistrat o scădere a ponderii

născuților-vii de rangul I, constituind 44,3%, pe cînd ponderea născuților-vii de rangul II a crescut. Majoritatea copiilor născuți în familiile numeroase revin mamelor din mediul rural.

Conform datelor statistice, veniturile gospodăriilor casnice cu copii sînt substanțial mai mici decît veniturile gospodăriilor fără copii. În medie, în anul 2015, veniturile disponibile ale gospodăriilor cu copii au constituit 1713,5 lei lunar per persoană, fiind în creștere cu 35,5% față de anul 2011. Pe măsura creșterii numărului de copii, în gospodărie descrește și valoarea medie a veniturilor, de la 1962,9 lei lunar în cazul gospodăriilor cu un copil pînă la 1163,9 lei în cazul celor cu 3 și mai mulți copii.

Principala sursă de formare a veniturilor este activitatea salariată (45,2%), fiind urmată de veniturile din prestații sociale (9,6%), activitatea individuală non-agricolă (9,3%) și cea agricolă (9,1%). Transferurile din afara țării contribuie la formarea veniturilor în proporție de 22,3%, fiind cu 4,9 puncte procentuale mai mult decît media pe țară.

Conform opiniei gospodăriilor cu copii, circa 70 la sută din acestea consideră că în anul 2015 nu au intervenit careva schimbări majore în nivelul de bunăstare al lor, 7,3% au menționat că trăiesc mai bine, iar 23% consideră că situația s-a înrăutățit. Pentru necesitățile minime ale gospodăriei, conform aprecierilor respondenților ar fi suficientă suma de 1466 lei lunar per persoană. Totodată, pentru un trai decent a fost specificat necesarul de 2897 lei în medie per persoană.

Biroul Național de Statistică informează că, în semestrul I al anului 2016, mărimea minimumului de existență a constituit în medie pe lună pentru o persoană 1813,7 lei, fiind în creștere, față de semestrul I al anului 2015, cu 5,2%. Minimumul de existență pentru copii constituie în medie 1715,8 lei lunar, cu o diferențiere a acestui indicator în dependență de vîrsta copilului, de la 658,3 lei pentru un copil în vîrstă de pînă la un an, pînă la 1942,2 lei pentru un copil în vîrstă de 7–17 ani.

În funcție de mediul de reședință al acestora, minimumul de existență pentru copiii din orașele mari este cu 12,2% mai mare, comparativ cu mediul rural, iar în cazul copiilor în vîrstă de pînă la un an această diferență constituie 19,4%.

Prin urmare, mijloacele financiare alocate familiilor cu copii, așa cum a mai fost menționat, nu acoperă nici minimumul de existență, iar despre îmbunătățirea condițiilor de trai sau tratament costisitor nici nu poate fi vorba.

Majorarea acestei indemnizații va avea un impact pozitiv asupra îmbunătățirii condițiilor de trai a familiilor și va contribui la dezvoltarea armonioasă a tinerii generații.

III. Locul actului în sistemul legislației

Acest proiect de lege se încadrează în categoria actelor legislative organice prin prisma conținutului și specificul de reglementare a relațiilor social-economice.

IV. Argumentarea economico-financiară

Pentru implementarea acestui proiect de lege sînt necesare mijloace financiare de la bugetul de stat în sumă de 382 388 525 lei, calculele reieșind din numărul copiilor născuți.

ПАРЛАМЕНТ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**ЗАКОН**

о внесении изменений в Закон № 315 от 23 декабря 2016 года
о социальных выплатах на детей

Ст. I. – В Закон № 315 от 23 декабря 2016 года о социальных выплатах на детей (Официальный монитор Республики Молдова, 2017 г., № 19-23, ст. 56) внести следующие изменения:

1. В статье 3 понятие *«денежная стоимость минимальной корзины необходимых товаров при рождении ребенка»* исключить:

2. Часть (1) статьи 5 изложить в следующей редакции

«(1) Единовременное пособие при рождении ребенка устанавливается в следующих размерах:

а) единовременное пособие при рождении первого ребенка – в размере полутора среднемесячной заработной платы по экономике, рассчитанной за год, предшествующий рождению ребенка;

б) единовременное пособие при рождении второго ребенка – в размере двух среднемесячных заработных плат по экономике, рассчитанных за год, предшествующий рождению ребенка;

с) единовременное пособие при рождении каждого последующего ребенка – в размере трех среднемесячных заработных плат по экономике, рассчитанных за год, предшествующий рождению ребенка.»

Ст. II. – Правительству в трехмесячный срок со дня опубликования настоящего закона привести свои нормативные акты в соответствие с настоящим законом.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА